

Nepovinná příloha 2. SWOT analýza

Jedná se o zpracování celkové SWOT analýzy, týkající se jednotlivých oblastí rozvoje. Zdrojem byla Strategie CLLD pro období 2014–2020, anketní šetření na webu MAS, stejně tak setkání fokusních skupin, dále Mid term evaluace z roku 2019 a odhad budoucích trendů a dosavadní vývoj v ekonomickém, environmentálním, legislativním a dalším odvětví. Údaje uvedené ve SWOT analýze jsou relevantní k údajům v Analýze rozvojových potřeb.

Silné stránky (Strengths) a slabé stránky (Weaknesses) regionu jsou tím, co území nejlépe charakterizuje a z hlediska SCLLD jsou podstatné jak pro současnou situaci, tak především pro další možný rozvoj regionu. Silné i slabé stránky jsou skutečnosti, které jsou „uvnitř regionu“, resp. lze je alespoň částečně ovlivňovat. Naproti tomu příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats) jsou skutečnosti, které mohou ovlivnit budoucnost regionu zvnějšku a jsou tedy na regionu a jeho subjektech prvotně nezávislé. Lze je pouze využít nebo se jim přizpůsobit, nelze je však vytvořit.

Souhrnná SWOT analýza je členěna dle zaměření jednotlivých strategických cílů, které jsou označeny následovně:

- SC 1. Zajistit dostatečnou občanskou vybavenost obcí a výkon veřejné správy;
- SC 2. Zlepšit služby pro obyvatele a návštěvníky;
- SC 3. Podpora podnikání, zaměstnanosti a profesního vzdělávání;
- SC 4. Zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství, lesnictví a péče o krajinu.

Ve SWOT analýze je vždy před každou položkou uvedeno číslo z toho důvodu, aby bylo jasné, na který Strategický cíl je daná položka navázána.

Silné stránky	Slabé stránky
1 Komunikace mezi lidmi	1 Bezpečnost dopravy – zejména absence chodníků
1 Přeshraniční spolupráce	1 Horší kvalita dopravních komunikací
1 Relativně vysoký podíl odkanalizování	1 V malých obcích chybí kanalizace
1 Zvýšená intenzita bytové výstavby	1 Zkostnatělost úřadů a úředníků
1 Podmínky pro cyklo dopravu	1 Nedostatečná spolupráce s Polskem
1 Hustá síť komunikací (kromě dálkových) a z toho plynoucí dobrá dopravní dostupnost na většině území (kromě větší části horského regionu)	1 Absence prodejen základních potřeb v malých obcích
1 Dobrý stav v zásobování energiemi	1 Nedostatečná spolupráce stavebního úřad s lidmi (zejména v Dobrušce)
1 Zavedený systém separovaného sběru odpadu a stabilita svozových firem	1 Odpadové hospodářství není operativní
1 Schopnost obcí a dalších subjektů využívat dotační zdroje	1 Přítomnost brownfields
1 Pozitivní vliv tří měst v regionu (Nové Město n. M., Opočno, Dobruška)	1 Nedostatečné vzdělání zastupitelů (oprávnění, povinnosti ad.)
1 Úspěšná přeshraniční spolupráce obcí	1 Nedostatečné systémové řešení společných rizik a reakce na ně (např. virová onemocnění)
2 Spolková činnost (vč. hasičských sborů)	1 Zastaralost základní infrastruktury – vodovody
2 Kulturní akce	1 Nedostatečná občanská vybavenost v obcích nebo jejich technický stav
2 Školství, školy	1 Region není napojen na síť dálnic a rychlostních komunikací – pro dálkovou dopravu je tak hůře dostupný
2 Lyžařské a sport. areály, sportoviště	1 Nedostatečná síť železniční dopravy, jejíž význam však upadá i v mírně zvlněné části regionu

2 Přírodní památky a péče o ně	1 Rostoucí ceny za svoz odpadu a nedostatečná motivace obyvatel ke třídění odpadů
2 Kvalitní značení turistických cest pro pěší a jejich množství	1 Nedostatečné vybavení pro zajištění bezpečnosti silničního provozu
2 Dostupná lékařská péče	1 Nedostatečné oddělení cyklotras od motorizované dopravy, absence cyklostezek a cyklotras i pro místní dopravu
2 Turistické atraktivity	1 Nedostatečné propojení cyklodopravy a veřejné hromadné dopravy
2 Kulturní zařízení	1 Nízké rozpočty obcí pro spolufinancování větších investičních akcí, příp. zadluženost
2 Síť Informačních center	1 Stagnující aktivita DSO a nedostatek financí na jejich činnost
2 Sport	2 Prostory pro děti a mládež – jejich volnočasové neorganizované vyžití
2 Ubytovací kapacity	2 Nedostatečná nabídka kulturních akcí pro mládež (náctileté)
2 Krásné prostředí Orlických hor a podhůří	2 Stavební stav některých místních památek
2 Zdravé životní prostředí	2 Nedostatečné některé služby jak pro obyvatele, tak pro návštěvníky (obchod, pošta, lékaři, školy, školky)
2 Historie území	2 Málo příležitostí pro rodinné bydlení
2 Kulturní a přírodní památky	2 Nedostatečně množství zubních lékařů
2 Z hlediska migrace stabilizované obyvatelstvo = stabilní počet obyvatel na území	2 Málo letních sportovních aktivit
2 Zvyšuje se počet rodinných domů a bytů na území MAS	2 Nedostatečná dopravní obslužnost
2 Nízká míra kriminality, nadpoloviční objasněnost trestných činů	2 Chybí maloobchodní prodej
2 Dobrá propagace regionu pro cestovní ruch	2 Nedostatečný počet žáků učňovských oborů
2 Dobrá průchodnost polsko-českých hranic	2 Ve většině obcí je obyvatelům k dispozici hřiště a jiná sportovní zařízení, která jsou však často v zanedbaném nebo nevyhovujícím stavu

2 Nárůst podílu obyvatel s vysokoškolským vzděláním, zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva	2 Dlouhodobější neudržitelnost sítě základních a mateřských škol ve venkovských regionech
3 Přítomnost tradičních firem v regionu	2 Místy nedostatečná kapacita mateřských škol a zařízení jeslového typu
3 Výrobní a ubytovací kapacity	2 Chybějící koordinace zdravotních a sociálních služeb v regionu
3 Nižší než celostátní průměrná míra nezaměstnanosti (za celý region)	2 Dojíždka za zdravotnickou péčí je problémová zejména pro starší občany, kteří nevlastní automobil
3 Uspokojivá nabídka zaměstnání v mírně zvlněné a podhorské části	2 Velká část nejatraktivnějšího, vrcholového hřebene Orlických hor leží mimo region
3 Malé a střední podnikání ve strojírenském a zpracovatelském průmyslu	2 Nedostatek ubytovacích a stravovacích kapacit v mírně zvlněné a podhorské části regionu
3 Rostoucí podpora místních výrobců prostřednictvím společné značky původu „Orlické hory – originální produkt“	2 Nerovnoměrné pokrytí území službami sociální péče
4 Tradice hospodaření	2 Snížení dostupnosti zdravotní a sociální péče nedostatečnou dopravní obsluhou především ve venkovských a odlehlých oblastech
4 Chuť hospodařit	2 V horské části snížená dostupnost a zvýšené náklady na sociální služby
4 Stále ještě dostatečná rozloha lesů, polí, luk vůči zástavbě	2 Málo dostupné bydlení a stavební parcely
4 Zvyšující se výměra ekologicky obhospodařované půdy	3 Zaměření na jednoho velkého zaměstnavatele
4 Zdravé životní prostředí na většině území regionu a krásná příroda (z hlediska členitosti, lesnatosti, barevnosti)	3 Nedostatek pracovních příležitostí v horské části
4 V horské a podhorské části členitý terén, lesní plochy a vodní toky	3 Upadá tradiční textilní odvětví (konkurence levných dovozů z Číny a jižní Asie) s negativním vlivem na zaměstnanost (především žen)
	3 Úzká nabídka rekvalifikačních kurzů v území
	4 Nedostatek pracovních sil v zemědělství a lesnictví

	4 Nedostatečná technická vybavenost při ekologizaci těchto oborů
	4 Malý zájem o spolupráci mezi zemědělci
	4 Malý počet poradců akreditovaných v oblasti lesnictví
	4 Slabá provázanost výzkumu s praxí
	4 Nedostatečná znalost moderních postupů při ekologizaci těchto oborů
	4 Odlišné zájmy zemědělců z horských a mírně zvláňných oblastí
	4 Nízká ekonomická výtěžnost zemědělské půdy v podhorských a horských oblastech
	4 Chátrání stávajících i bývalých zemědělských objektů
	4 Špatný stav polních cest a snížený přístup k zemědělské půdě
	4 Zvyšování eutrofizace vod a lokální výskyt starých ekologických zátěží
Příležitosti	Hrozby
1 Společné využití podpor, dotací či příkladů	1 Nedostatek finančních prostředků
1 Oživení brownfields	1 Úbytek obyvatel, odliv mladých lidí do aglomerací
1 Zjednodušení komunikace úřad/občan	1 Stárnutí obyvatel – nedostatek sociálních služeb
1 Odpadové hospodářství – společný systém sběru a třídění odpadů	1 Přetrvávající epidemie Covid-19
1 Online prostředí	1 Výrazné přírodní katastrofy
1 Sjednocení značení v obcích – místní názvy, ulice, navigační šipky	1 Nařízení a zákony, byrokratická omezení
1 Absence vyloučených lokalit	1 Nový stavební zákon
1 Krásné prostředí, relativně čisté	1 Nedostatečné vytyčení dlouhodobých cílů a případně jejich dodržování

1 Zvyšující se počet rekonstruovaných komunikací ve vlastnictví KHK	1 Nespolupráce v území
1 Nízká míra kriminality	1 Nejsou příležitosti pro vzdělávání zastupitelů
1 Odpadové hospodářství – společný systém sběru a třídění odpadů	1 Nedostatek financí obcí
1 Prohloubení spolupráce s Polskem	1 Legislativa – složitost, časová náročnost
1 Zlepšení dopravní infrastruktury	1 Nevyužití či neznalost všech podpor
1 Nové využití brownfieldů (pro služby a bydlení)	1 Růst energetické náročnosti, závislost na systémech dálkových energetických rozvodů
1 Zlepšení podmínek pro cyklo dopravu vybudováním sítě značených cyklostezek a cyklotras	1 Vznik černých skládek z důvodu neustále se zvyšujících poplatků za svoz odpadů
1 Vytváření podmínek motivujících občany k vyššímu třídění odpadů a zapojení obcí a škol do různých soutěží	2 Nedostatek služeb – obchody, restaurace, lékařská péče, školy, školky
1 Zlepšení daňových příjmů obcí (vliv novely rozpočtového určení daní)	2 Nedostatek/neochota občanů pro dobrovolnickou práci
1 Aktivizace místních subjektů prostřednictvím místní akční skupiny, využití metody Leader pro společné podnikání a záměry subjektů z různých sektorů	2 Odliv obyvatel – nedostatek zaměstnanců do služeb
2 Netradiční sportoviště a atrakce nejen pro děti	2 Zhoršení dostupnosti lékařské péče
2 Krásné prostředí Orlických hor a podhůří	2 Nedostatečná prorodinná opatření
2 Zintenzivnění spolupráce škol se zaměstnavateli	2 Nedostatečná údržba společných sportovišť
2 Zvýšit provázanost a spolupráci ZŠ s navazujícím vzděláváním	2 Neochota občanů pro dobrovolnickou práci
2 Společné řízení a rozvoj cestovního ruchu	2 Nedostatek absolventů učebních oborů
2 Společný logotyp a provedení Infocenter, propojení informací z Infocenter	2 Nedostatek dostupného bydlení
2 Společná koordinace služeb (např. permanentky pro celé území)	2 Nepřipravenost složek IZS na nové hrozby
2 Společná propagace území	2 Úpadek maloobchodu kvůli výstavbě velkých OC

2 Spolupráce spolků se stejnou náplní činnosti	2 Stárnutí obyvatelstva (zvyšuje se průměrný věk, stoupá podíl ekonomicky neaktivních osob)
2 Potenciál pro cestovní ruch – příroda, památky	2 Nedostatek sněhu v zimní sezóně
2 Rozvoj ubytovacích kapacit	2 Konkurence horských turistických oblastí (zejména Krkonoše a střední a východní část Orlických hor) a aktivita sousedních mikroregionů (např. na Náchodsku, Kladsku, Rychnovsku), jejich svazků obcí a MAS v rozvoji vlastního cestovního ruchu, která může odvést potenciální návštěvníky regionu
2 Zdravé životní prostředí	2 Úbytek lékařů v obvodních ordinacích
2 Zlepšení vybavení učeben škol	2 Nárůst podílu sociálně nepřizpůsobivých občanů
2 Cílení na zimní turistiku	3 Nekonkurenceschopnost velkým korporacím – a v důsledku toho odliv zaměstnanců z jiných profesí
2 Úprava dětských hřišť	3 Nedostatek pracovních sil, málokdo chce pracovat rukama
2 Rozvoj sociálních služeb	3 Velké podpory pro nezaměstnané a hlavně nezaměstnatelné
2 Infrastruktura pro individuální výstavbu – jednotlivé stavby, které se hodí do rázu krajiny	3 Nedostatek financí mezi podnikateli
2 Rozšíření území pro novou výstavbu RD, bytová výstavba v Dobrušce a nejen tam	3 Nedostatečná podpora odborného školství
2 Rozvoj cestovního ruchu a zlepšení zaměstnanosti díky větší návštěvnosti turistů z ČR i zahraničí	3 Jednostranné zaměření na automobilový průmysl, závislost stavu zaměstnanosti na existenci automobilky
2 V rodinné rekreaci zájem o produktové balíčky pro celou rodinu, o zážitkovou turistiku, o kondiční pobyty	3 Málo inovativních projektů v území
2 Rozvoj klíčových kompetencí, dětí, mládeže a dospělých pro lepší uplatnitelnost na trhu práce	3 Vládní podpory jen velkým podnikům/zaměstnavatelům
2 Pokračující integrace škol a školských zařízení	3 Dezinformace veřejnosti – je třeba asi některé postupy opakovaně vysvětlovat

2 Vysoký potenciál dalšího rozvoje sociálních služeb, zejména v oblasti služeb poskytovaných v domácím prostředí klientů	3 Vysoký podíl zahraničních dělníků
3 Ekologizace provozů	3 Prohlubující se stárnutí populace
3 Podpora bezemisní energetiky	3 Malý zájem investorů z jiných regionů a zahraničí
3 Nízká nezaměstnanost	3 Ztráta zaměstnání z důvodu nedostatečné profesní kvalifikace
3 Blízkost Polska	4 Růst cen energií a primárních vstupů
3 Zvláště pro zemědělce významná podpora diverzifikace jejich činnosti jak v rostlinné výrobě a potravinách (biopaliva, plodiny vhodné pro biomasu, biopotraviny), tak v nezemědělských činnostech (služby cestovního ruchu, služby pro obce a obyvatele) prostřednictvím Programu rozvoje venkova ČR	4 Nesmyslné omezování a nařizování v oblasti zemědělství
3 Rozšíření nabídky profesního vzdělávání a rekvalifikačních kurzů s ohledem na dynamické změny ve struktuře výroby a služeb	4 Odliv kvalifikovaných pracovníků
3 Infrastruktura MŠ a zařízení pro dětské skupiny	4 Přílišná podpora velkých podniků vůči malým a začínajícím
3 Podpora podnikání	4 Lesnictví – pokračující kůrovcová kalamita, nedostatečná podpora státu
4 Rozvoj malých a středních regionálních výrobců, podporující i zaměstnanost venkova	4 Nepřátelské vnímání zemědělců, lesníků veřejností, především návštěvníky a přistěhovalci
4 Zvyšování diverzity – pěstovaných (i netradičních) plodin	4 Obchodní politika a podmínky nadnárodních obchodních řetězců
4 Zpracování vlastní produkce	4 Růst poptávky po méně kvalitních potravinách
4 Diverzifikace činností v zemědělství, lesnictví a potravinářství	4 Zpomalení přenosu inovací do praxe
4 Lepší poradenské služby a informovanost obyvatel	4 Přílišná administrace
4 Využití strukturálních fondů jako zdroj podpory	4 Rozsáhlé polomy a další lesní kalamity
4 Spolupráce s ostatními obory	4 Další narušování přirozených odtokových poměrů krajiny (hrozba povodní)

4 Dotační možnosti na nalezení dalších funkčních (ne devastujících) využití těchto území (sport, rekreace)	4 Místní (bleskové) povodně
4 Nabídka místní zemědělské produkce obyvatelům a dalším subjektům v území	4 V mírně zvláště části regionu zhoršování kvality životního prostředí vlivem automobilové dopravy
4 Větší inklinace spotřebitelů ke specifickým výrobkům se „známkou kvality“ (regionální výrobky, speciality a bioprodukty)	
4 Podpora marketingu v odbytí výrobků	
4 Existence chráněné krajinné oblasti Orlické hory	
4 Malá angažovanost velkých agropodniků na území	
4 Zvláště pro zemědělce významná podpora diverzifikace jejich činnosti jak v rostlinné výrobě a potravinách (biopaliva, plodiny vhodné pro biomasu, biopotraviny), tak v nezemědělských činnostech (služby cestovního ruchu, služby pro obce a obyvatele) prostřednictvím Programu rozvoje venkova ČR	
4 Celostátní podpora výroby a využívání biopaliv, které se dají produkovat v horské a podhorské části regionu a využití biomasy k výrobě tepla a plynu	

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.